

A RITME DE BIG BAND

LA MÚSICA MODERNA ENTRA AL CEIP ESCOLA DE LA CONCEPCIÓ

La Big Big Band. Malgrat el seu nom, és la Big Band més jove de la ciutat i d'Europa. Vint-i-tres alumnes de 3r de primària del CEIP Concepció formen la primera orquestra de música moderna, que neix d'un projecte educatiu que vol sensibilitzar tot l'alumnat en l'ensenyament de la música i els seus instruments.

«La música moderna, sense cap menyspreu de la clàssica, ens ofereix uns aspectes, principalment rítmics, que ens permetran connectar ràpidament amb la sensibilitat dels nens i nenes i així despertar com més aviat millor el seu interès per la música. És, a més, una estètica més propera a la que ells estan acostumats a consumir i crea en ells una menor distància d'estils». Aquests són alguns dels arguments que dona Albert Rodríguez M. Riera, professor a les escoles municipals de música i director de la Big Band que funciona com a projecte educatiu del CEIP Concepció de Barcelona.

El projecte educatiu del centre troba en la música l'eina que permet desenvolupar en els nens i nenes la capacitat de l'oïda, el ritme, la veu, la creativitat, la sensibilitat, l'abstracció, la lectura, la memòria... L'ensenyament musical és alhora un recurs sense límits per educar en el rigor, en el treball, en l'expressió, en la comunicació artística i en el desenvolupament de la personalitat.

«La qüestió és que te'ls trobes a la porta de l'escola amb l'instrument carregat a l'esquena comentant que avui toca assaig general de la Big Band.»

Si aquests elements educatius s'estructuren al voltant d'una agrupació musical que reuneix tot l'alumnat d'un nivell, els efectes són multiplicadors. En la dinàmica del grup classe aquest ensenyament musical ajuda en la cohesió del grup i afavoreix l'adquisició de competències socials dels infants, introduint elements com ara el reconeixement que tots som diferents, que les diferències poden ser interessants i s'han de respectar, que podem

«La música moderna ens ofereix uns aspectes, principalment rítmics, que ens permetran connectar ràpidament amb la sensibilitat dels nens i nenes.»

aprendre dels companys, que cooperar amb ells és millor que competir, que els resultats del treball en grup són més bons o que hem de conèixer els altres i ser capaços de posar-nos en el seu lloc.

D'altra banda, la tècnica que s'estudia amb els instruments propis d'una Big Band és perfectament compatible amb l'orientació, si així ho desitgen en el futur, de la música clàssica un cop finalitzat el tercer cicle de primària –12 anys– edat ideal per continuar en profunditat els aprenentatges obtinguts i reorientar la carrera instrumental en la direcció desitjada. En definitiva, es tracta de conciliar ambdues estètiques, deixant al temps i la maduresa de l'alumnat –amb l'ajuda dels seus mestres– l'enfocament futur dels seus estudis musicals.

Una altra de les finalitats de l'orientació de la música moderna, més concretament la formació de la Big Band, és que permet articular en els nois i noies, homes i dones del futur, una font de recursos pel seu temps d'oci.

Pel que fa a l'escola, l'educació musical per a infantil i primària augmenta la qualitat educativa del centre, millora la cohesió dels grups classe i la seva dinàmica i cohesiona els pares i mares entorn del projecte de música i, per tant, del propi centre, creant dinàmiques participatives que enriqueixen tota la comunitat educativa. Tot això, i de forma natural, contribueix a l'objectiu bàsic de l'escola que és la formació integral de l'alumnat.

Els trets d'identitat del projecte educatiu de l'Escola de la Concepció la defineixen com a centenària –va néixer el 1891 com escola de pàrvuls– i testimoni, per tant, de l'evolució i les ruptures dels esdeveniments històrics i dels moviments pedagògics de Catalunya. Situada en una illa de l'Eixample, on conviuen l'actual

seu del Districte, el Conservatori Municipal de Música i el Mercat de la Concepció, conserva el nom de La Concepció com un element d'identificació amb el barri homònim.

En aquest territori, amb escassetat d'espais verds, predominen les classes mitjanes i benestants encara que també hi ha nuclis de pobresa de majoria catalanoparlant però amb presència creixent de ciutadans de procedència cultural diversa. Amb aquest perfil social, econòmic i cultural, el projecte musical dóna als alumnes una formació extensa en el llenguatge musical que ajuda a estructurar un llenguatge comú: el de la cooperació i el de la diversitat.

EL LLENGUATGE MUSICAL

El projecte comença a l'etapa infantil amb la iniciació al món musical de forma sensorial en contacte diari, dins de l'horari lectiu, amb la música. Al llarg de la setmana, unes sessions es dediquen al treball amb el grup sencer i d'altres al treball amb la meitat del grup per tal d'individualitzar i aprofundir en els aprenentatges.

En arribar a primària, l'alumnat avança en el coneixement del llenguatge musical de forma que al darrer trimestre del cicle inicial, els nens i nenes coneixen les característiques dels instruments propis de la Big Band, formada bàsicament pel saxofon, la trompeta, el trombó, el clarinet, la flauta travessera, el baix elèctric,

la guitarra elèctrica, el piano, el piano elèctric i la bateria. Durant aquest trimestre, els professors presenten els instruments i comencen a detectar les preferències de cadascun dels nens i nenes, i la seva disposició per a l'aprenentatge d'aquells amb els quals poden tenir una major facilitat.

Com dèiem al començament, aquest curs 2001-2002 els alumnes de 3r de primària han iniciat la formació de la primera Big Band. Tal i com reconeixen els pares i mares d'aquest grup classe, "els nens i les nenes que comencen amb el nou projecte ho han fet encara amb més il·lusió que en altres cursos passats. Pot ser per la novetat i l'espectacularitat dels nous instruments i pel treball efectuat durant el darrer trimestre del curs passat, però la qüestió és que te'ls trobes a la porta de l'escola amb l'instrument carregat a l'esquena comentant que avui toca assaig general de la Big Band".

Aquests alumnes fan en hores lectives llenguatge musical i aprenentatge de l'instrument en horari integrat dins de les activitats normals de l'escola, amb la qual cosa l'activitat es realitza conjuntament amb tots i cadascun dels companys i amics de l'escola, evitant les excessives càrregues que suposen les activitats extraescolars.

Com a membres de la comunitat educativa, valorem aquest projecte com un instrument important per a tots nosaltres: per als nostres alumnes i fills i filles que aprenen i avancen junts en l'aprenentatge de la vida amb l'acompanyament de la música com un dels millors suports educatius, per a mestres, professors, pares i mares perquè ens apropa uns als altres en un projecte comú. Per acabar i en el capítol de reconeixements: aquest projecte es desenvolupa gràcies al recurs econòmic del Departament d'Ensenyament de la Generalitat i a l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona, el qual assessora i impulsa el projecte i facilita el professorat d'instrumental. ■

Ethel Paricio
Mare d'alumnes

Mercè Vidal
Directora del CEIP Escola
de la Concepció

